

Nr 271.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873; given Stockholms slott den 11 maj 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 (nr 27) och av §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 (nr 31).

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

Lag

angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av
10 § andra stycket lagen för Sveriges Riksbank den 12 maj 1897
(nr 27) och av §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den
30 maj 1873 (nr 31).¹

Härigenom förordnas som följer:

Om sådant med hänsyn till utomordentliga omständigheter prövas nödigt, må Konungen, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd jämväl med fullmäktige i riksgäldskontoret,

ej mindre för viss tid fritaga riksbanken från den enligt 10 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 riksbanken åliggande skyldigheten att inlösa guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas,

än även förklara, att bestämmelserna i §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873, om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att därför erhålla guldmynt, och om vissa för Norge och Danmark präglade mynts likställdhet i angivna avseenden med rikets mynt, under viss tid icke skola äga tillämpning.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling, och gäller till och med den 31 januari 1935. Av Konungen jämlikt denna lag meddelad bestämmelse må ej äga tillämpning längre än till och med sistnämnda dag.

¹ Senaste lydelse av § 9 se 1881:35 och av § 17 se 1920:309.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 maj 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER,
LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

I 10 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 stadgas, att guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas, skall av riksbanken inlösas med guldets värde i svenskt mynt efter avdrag för myntningskostnad.

Enligt § 9 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 äger en var, som vid rikets myntverk till myntning inlämnar guld, att därför mot stadgade avgifter erhålla tjugukronestycken eller tiokronestycken.

Av § 17 sistnämnda lag framgår, att åtskilliga i samma lag införda stadganden om rikets mynt, dess giltighet som betalningsmedel samt dess in-
växling och utgivande av statens kassor skola, på sätt mellan Sverige, Norge och Danmark avslutade konventioner förmå, även gälla om de i överensstämmelse med samma konventioner för Norge och Danmark präglade mynt.

I proposition (nr 259) till 1932 års riksdag framlade Kungl. Maj:t — i enlighet med framställning av fullmäktige i riksbanken — förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873. I propositionen anförde föredragande departementschefen, att han lika med fullmäktige i riksbanken funne försiktigheten bjuda, att möjlighet bereddtes Kungl. Maj:t att, där sådant efter riksdagens avslutande påkallades av inträffade utomordentliga omständigheter, sätta ifrågavarande stadganden i riksbankslagen och myntlagen ur kraft för viss tid, samt att det syntes lämpligt att lagens giltighet utsträcktes till dess viss kortare tid förflutit efter det 1933 års riksdag samlats. Lagen, vilken antogs av riksdagen (riksdagens skrivelse nr 320) och utfärdades den 17 juni 1932 (nr 214), innehöll i enlighet härmed, att om sådant med hänsyn till utomordentliga omständigheter prövades nödigt, Konungen ägde att, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd jämväl med fullmäktige i riksgälds-

kontoret, *ej mindre* för viss tid fritaga riksbanken från den enligt 10 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 riksbanken åliggande skyldigheten att inlösa guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas, *än även* förklara, att bestämmelserna i §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873, om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att därför erhålla guldmynt, och om vissa för Norge och Danmark präglade mynts likställdhet i angivna avseenden med rikets mynt, under viss tid icke skulle äga tillämpning. Lagen trädde i kraft den 19 juni 1932 och gällde till och med den 31 januari 1933.

Jämväl till 1933 års riksdag framlade Kungl. Maj:t proposition (nr 251) med förslag till lag av enahanda innehåll som den i det föregående nämnda. Lagen, vilken antogs av riksdagen (riksdagens skrivelse nr 358) och utfärdades den 26 juni 1933 (nr 414), trädde i kraft den 30 i samma månad och gällde till och med den 31 januari 1934.

Ingendera av de båda lagarna blev under sin giltighetstid tillämpad.

I skrivelse den 3 maj 1934 ha fullmäktige i riksbanken hemställt, att Kungl. Maj:t måtte även till innevarande års riksdag framlägga förslag till lag av motsvarande innehåll som de till 1932 och 1933 års riksdagar framlagda.

Departements-
chefen.

Med hänsyn till de rådande förhållandena torde jämväl i år riksdagens bemyndigande böra inhämtas för Kungl. Maj:t att, där sådant efter riksdagens avslutande finnes påkallat, för viss tid sätta ifrågavarande stadganden i riksbankslagen och myntlagen ur kraft. Jag förordar därför i enlighet med bankofullmäktiges hemställan, att för riksdagen nu framläggas förslag till lag av enahanda innehåll som de vid 1932 och 1933 års riksdagar antagna. Den nya lagen synes böra gälla till utgången av januari månad 1935.

Föredragande departementschefen uppläser härefter upprättat förslag till *lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 (nr 27) och av §§ 9 och 17 lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 (nr 31) samt hemställer att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.